

LABOD izhaja štirinajstdnevno v nakladi 2400 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnično ureja: novinarski servis — Grafična priprava in tisk: Dolenjski informativni in tiskarski center Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO X.

NOVO MESTO, 19. 1. 1984

št. 1

Foto: Radovič

libna — večja, kvalitetnejša in cenejša proizvodnja zagotavlja večji dohodek

Uspehi, ki jih je dosegla TOZD Libna v minulem letu, so več kot zadovoljivi, Spoz-

nanje, da je večja, kvalitetnejša in cenejša proizvodnja tisto, kar zagotavlja večji dohodek in osebni dohodek, je prišlo v pravem času. Nekateri konkretni pokazatelji, ki sicer še niso dokončni, so pa primerjalni za obdobje enajstih mesecev leta 1982 in za enako obdobje leta 1983, nam zgovorno potrjujejo prej navedeno oceno.

Fakturirane minute smo presegli za 6,96 odstotka, izvršene minute za 7,35 in normo za 3,41 odstotka.

Če primerjamo nekatere podatke s planskimi obveznostmi minulega leta, ugotovimo,

da smo dosegli plan fakturiranih minut v enajstih mesecih 1983 v višini 98,9 odstotka, plan izvršenih minut v višini 98,3 in normo v višini 105,5 odstotka. Že iz navedenega se da ugotoviti, da so delovni učinki v porastu, kar je vsekakor razveseljivo. Nad vse pomemben podatek je tudi ta, da smo z skupnimi napor, posebno v drugem polletju lanskega leta uspeli zmanjšati število izgubljenih ur na manj kot 12 odstotkov, kot je to določeno s planskimi dokumenti. Vse to in še nekateri drugi organizacijski posegi so pripomogli, da smo se približali dolgo željeni in pričako-

vani planski obveznosti (plan 100 procentov).

Iz tega izhaja, da smo naredili pomemben korak naprej tudi na področju delitve osebnega dohodka, česar v nobenem primeru ni za zanemariti. Na rezultate minulega leta smo lahko samo ponosni. Seveda pa s tem sprejemamo veliko obvezo za letošnje plansko obdobje, ki se mora odražati ne samo v večji proizvodnji, marveč mora priti v ospredje tudi večja kvaliteta naših izdelkov oziroma boljše izvrševanje delovnih nalog in opravil.

Trdim, da so pridne roke naših delavk in delavcev v minulem letu dokazale in potrdile neoporečno resnico, da ni delovnega opraviila, ki ga ne bi znali narediti kvalitetno in pravočasno, vendar pod pogojem realnega časa izdelave (normativa) in stimulativnejšega in pravičnejšega nagrajevanja. To slednje se mi zdi, da je tudi eden od bistvenih pogojev za večje zadovoljstvo in sožitje vseh zaposlenih, kar je bistvenega pomena za večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo.

Prepričan sem, da bomo slabosti, ki so nas spremljale minulo leto, s skupnimi močmi in z vsestranskim prizadevanjem slehernega odstranili ter da bomo v letošnjem letu zbrali, če že ne več, vsaj toliko kot minulo leto dobrega razumevanja in moči za premagovanje naporov, ki nas čakajo v letošnjem letu, ter da bomo ob koncu leta 1984 beležili vsaj takšne delovne rezultate, kot so bili lansko leto.

Cilji in želje morajo biti usmerjeni v pričakovanje večjih delovnih rezultatov kot lansko leto.

Če bomo vse to uresničili, kar naj bi bil tudi naš cilj, bodo delavci tozda Libna Krško dali k 60-letnici naše tovarne največji prispevek.

Direktor tozda Libna
EDO KOMOČAR

Na traku Addidas v Libni.

tip-top — ambiciozno v novo leto

Direktor tozda Tip—top Tomislav Mihelič: „Po rezultatih sodeč lahko rečem, da je bilo preteklo leto zares uspešno. Ti rezultati nam nakazujejo še boljše možnosti, še kvalitetnejši poti, ki jih bomo lahko dosegli v tekočem letu. Tu mislim predvsem na zmanjšanje stroškov. Res da zaradi „podivjanih“ cen nanje težko vplivamo, lahko pa jih z razsodnejšo organizacijo zmanjšujemo. Tudi o pretoku informacij v samem kolektivu in v delovni organizaciji se bomo morali pogovarjati in vzpostaviti sistem, ki bo omogočil zares pravo informacijo ob pravem času. Pa še eno področje je, ki se mu bomo morali letos intenzivneje posvetiti, to je kadrovske področje. Z zagotavljanjem kadrov smo imeli v preteklem letu velike težave. Močno smo povečali število štipendistov, teneje smo začeli sodelovati s šolo, vendar na razpis za nuno takojšnje pokrivanje fluktuacije, ni bilo odziva.

Menim, da smo v izvoznih prizadevanjih dosegli primerne rezultate. Z našim dolgotnim poslovnim partnerjem Yobisom smo se tudi dogovorili za višje oblike sodelovanja. Obisk odgovornih iz te firme nam je vlil precej upanja, da se bodo optimistične napovedi uresničile in da bo sodelovanje z njimi v prihodnje še uspešnejše. Dogovarjali smo se za začasni uvoz nekaterih nuno potrebnih strojev in o izmenjavi izkušenj na posameznih področjih.

Največ pa si v Tip—topu obetamo od posodobitve našega proizvodnega procesa in organizacije dela v proizvodnji. Sicer pa naj bi letošnje

leto prineslo tudi dodelan sistem nagajevanja. V proizvodnji si od tega veliko obetamo. Vendar pa ne smemo čakati le na rezultate in izsledke komisij. Mi smo se dogovorili, da bomo sproti skušali diferencirati delež posameznika in ga ustrezno z vloženim delom in rezultatom tudi nagraditi. Uravnilovka lahko močno ohromi prizadevanja, zato ne gre več odlašati ali v imenu prijateljstva pri ocenjevanju „sekati“ kar počez. Priznavanje prizadevnosti bo lahko rodilo še večje prizadevanje.

Tako stojimo na pragu tekočega leta pred velikimi nalogami in dobro voljo, da se jih lotimo zavzeto in dosledno.”

Reorganizacija proizvodnje v Tip-topu bo s pretehtanim pristopom omogočila tudi več prostih površin za gibanje delavcev in za vodenje stojal.

temenica — premalo smo naredili na področju dela delegacij in DPO

Pri nas ocenjujemo preteklo leto kot uspešno, toda hkrati smo si povedali, da bi bili lahko rezultati še boljši. To bomo skušali doseči v letošnjem, jubilejnim Labodovem letu. Za še boljše rezultate bomo morali najprej poskrbeti za ustrezen in strokoven kader. Ne smemo več razmišljati, da je vsakdo dober za k nam. Naši modeli so vse težji, vse zahtevnejši in tudi delo za strojem zahtevo boljše usposobljenost. Zato smo intenzivneje začeli s štipendiranjem, pričakujemo pa tudi močnejše funkcionalno izobraževanje.

Priznati moramo, da smo šibki tudi še v organizaciji proizvodnje. Organizatorji dela imajo pred seboj ogromne naloge. Pomagati jim bomo morali, da se bodo za to usposobili, in kasneje zahtevati za vsako delo tudi odgovornost. Dosledna izpeljava odgovornosti bo gotovo rodila primerne uspehe.

Kljub številnim nalogam, ki so pred nami, si bomo morali v letošnjem letu rezervirati precej več časa za delo družbenopolitičnih organizacij in delo delegacij, kjer smo naredili odločno premalo. Tudi organi upravljanja bodo morali živahneje delati. Vsa naša pozornost v minulem letu je veljala le golemu delu in rokom, to pa je seveda premalo. Tudi kadrovanje na teh področjih bo pomenilo precejšen kvaliteten delež, saj vemo, da je še vedno precej odvisno od aktivnosti in zavzetosti posameznikov. Nekdo mora biti, ki ima možnosti in voljo spodbujati, recimo delo posamezne delegacije, posamezne DPO. Zato se bomo morali tudi na letošnje volitve še posebno skrbno pripraviti in zagotoviti, da bodo te dejavnosti v prihodnjem mandatsnem obdobju stekle aktivneje in uspešneje.

A. KOPINA — Temenica

Vse več pozornosti kvaliteti — posnetek je iz Temenice.

ločna — tudi s kvaliteto ni bilo večjih težav

Če ocenjujem lansko leto glede na proizvodni program, lahko rečem, da je bilo uspešno. Rezultati kažejo na ugodno doseganje norme in plana. Tudi s kvaliteto nismo imeli kakšnih večjih težav. Poleg dveh rednih tujih partnerjev smo v lanskem letu začeli sodelovati še z novim tu-

jim sodelavcem iz Holandije. Začetki kažejo dobro. S tega stališča lahko preteklo leto zares ocenimo kot uspešno.

Toda premalo smo naredili v družbenopolitičnem delu in še manj v delegatskem delu. Pa še eno področje je, kjer se bomo morali letos še precej potruditi, to je področje kadrovanja. Uspevali smo sicer tekoče pokrivati fluktuacijo, ki je bila zadnja leta umirjena, toda pogled naprej nam narekuje hitro ukrepanje, saj nam že sedaj grozi deficitarnost.

Torej izobraževanje, štipendiranje... Prav tako pričakujemo že v polovici letošnjega leta rezultate vseh treh komisij, ki imajo za nalogo dograditev sistema nagrajevanja. Spremembe pričakujemo predvsem na področju pravilnejših raz-

Na sestanku delavskega sveta DSSS.

merij v vrednotenju proizvodnega in režijskega dela.

V tekočem letu pričakujemo tudi nekaj izboljšav na področju strojne opremljenosti.

Ker se zavedamo težkega položaja, smo planirali le toliko novih strojev, kot jih nujno potrebujemo za zamenjavo iztrošenih. Ob zavzetosti za delo, kakršno smo pokazali vsa leta nazaj in tudi preteklo, se nam ni bati, da ne bi takih ali pa še boljših rezultatov dosegali tudi letos.

JOŽE TEKSTOR — tozd
Ločna

DSSS — kljub veliki odsotnosti opravljeno delo

„Pri oceni preteklega leta je direktor DSSS, Andrej Kirm povedal sledeče:

„V preteklem letu smo uresničili zastavljene cilje kljub temu, da je bila porodniška odsotnost v DSSS zelo velika. Težko je bilo pokrivati nekatera ključna delovna mesta, kot so dela in naloge v finančni službi, delo socialne delavke, tehnološke iz razvojne službe itd.

Ob naštetih kadrovskih težavah so nam zagodile tudi cene, ki so se v nekaterih primerih tudi za nekajkrat dvignile. Tako so proizvodni tozdi dodatno združili še 930000 dinarjev za refundacijo materialnih stroškov. Seveda pa smo o tem spregovorili tudi na seji delavskega sveta.

Naloge, ki so pred nami, so v glavnem tekoče, le investicija v menzo in nabava računalnika zahtevajo dodatne napore. Za tekoče poslovanje je nujno potrebna računalniška obdelava podatkov. V Novoletu nam zaradi preobremenjenosti in postopnega prehajanja na

V likalnici tozda Ločne.

(Nadaljevanje na 4. str.)

nov sistem sedaj odpovedujejo računalniške storitve. Za premostitev od nabave do usposobitve lastnega računalnika iščejo odgovorni delavci možnosti priključitve h kakšni drugi delovni organizaciji. Vzporedno tečejo priprave za nabavo lastnega računalnika in seveda za pridobitev strokovnega kadra, ureditev prostorov ipd.

Leto, ki je pred nami, bo od delavcev DSSS zahtevalo precejšnje napore. Ob polni zasedbi oziroma mnogo manjši porodniški, kot je bila lani, bomo svoje naloge opravljali tekoče in kar se da kvalitetno. Sicer pa čakamo na pobude in ocene tozdom, ki bodo smerokaz za naše delo."

commerce — leto, polno smelih odločitev

Za nami je zelo razgibano leto, polno smelih odločitev, ki so izstopale iz dosedanjega kalupa našega poslovanja. Lani smo močno povečali kooperacijo, kompenzacijske posle izven našega proizvodnega programa, pri izdelavi kolekcij je bil storjen skok v pripravi izrazito prodajne kolekcije, predvsem v programu PŠ. Te usmeritve so dale naši delovni organizaciji in tozdu Commerce izredne rezultate, za katere so zaslužne vse službe, ki so delale vse leto zelo intenzivno. Tako pospešen tempo pa seveda ne more biti trajna rešitev, zato bomo morali v bodoče poiskati nove, kvalitetnejše rešitve v organizaciji dela, ki bodo omogočale prav take rezultate ob zmernem, tekočem delu.

Povečanje poslovanja je povzročalo občasna ozka grla, in to predvsem v pripravi dela in v skladiščih. Ker reševanje takih situacij s podaljšanim delom ni trajna rešitev, se bo treba perspektivno usmeriti k višji, računalniško podprti tehnologiji, kar velja predvsem za priprave dela.

Močne posodobitve so potrebne tudi naša skladišča, še posebno skladišče srajc in bluz. Skladiščna oprema, ki je predvidena v prvi fazi za skladišče PŠ, bo omogočila sodobnejše poslovanje, ob pridobljenem prostoru pa se bomo izognili natrpanosti in s tem tudi številnim poškodbam velike embalaže, kar je že predstavljalo dokajšen strošek.

Tudi v bodoče bomo morali biti vedno prisotni pri naših kooperantih, tudi zaradi doseganja primerne kvalitete. Precej si tudi na tem področju obetamo od novo ustanovljene službe kontrole kvalitete.

Ob tem lahko le še upamo, da bomo imeli pri kadrovanju srečno roko in bomo zares pritegnili v to službo delavce, ki bodo večji zahtevnim nalogam. Sicer pa velja za lansko leto tudi vsa pohvala naših tozdom, ki so izvršili plan stoodstotno v akumulativu, to so pričakovane količine proizvodov in ne le pričakovane minute.

Vendar pa moramo priznati, da je bilo delo družbenopolitičnih organizacij manj bogato. Vzroki so v intenzivnem delu, ki je zahtevalo še kaj več od rednega delovnega časa. Kljub temu pa ni trpelo delo samoupravnih organov. Ti so se redno sestajali in aktivno posegali v delo in življenje. Morda le pripomba, da je bilo v preteklem letu v našem tozdu veliko disciplinskih prekrškov in s tem v zvezi postopkov. Letos si jih želimo mnogo manj. To pa ne pomeni, da naj bi nepravilnosti spregledali! Le doslednje izvršujemo svoje naloge, pa bo šlo!

MARJAN VODOPIVEC
— tozdu Commerce

zala — veliko načrtov za tekoče leto

Leto 1983 lahko ocenimo kot uspešno. Pravzaprav smo z rezultati zelo zadovoljni, toda srečevali smo se tudi s težavami. Te so bile največje v stikih s tehnološko službo pa morda še pri kvaliteti materiala, kar je povzročalo precejšnje težave.

Letos si v Zali obetamo precej novosti. Del teh je vezan tudi na krojenje, za katerega upamo, da bo steklo poskusno v februarju, po letnem dopustu pa v celoti za našo temeljno organizacijo. Naslednja naloga, ki sega v tekoče leto, je obnovitev naše stavbe. Osvežiti želimo fasado ter počistiti okolico. Za zgradbo bi radi pridobili nekaj prostora, ki bi ga uporabljali za rekreacijo med malico. Poleg tega bomo letos skušali pridobiti tudi vso dokumentacijo za podaljšanje zgradbe. Do izvajalnih del bi prišlo kasneje. S to dozidavo želimo rešiti vprašanje likalnice. Razmere so sedaj tu nemogoče pa tudi oprema čaka na obnovo. Oboje naj bi v bližnji prihodnosti teklo vzporedno.

Od tozda Temenica bomo odkupili kotel, ki nam bo služil predvsem kot rezerva. Naš kotel bomo skušali prede-

lati v visokotlačnega in s tem rešili vprašanje tehnološke pare in tudi centralnega ogrevanja. Sedaj poteka to ločeno, kar seveda povečuje stroške za mazut. Kasneje bomo to dvoje združili in s tem si obetamo prihraniti marsikateri dinar. Urediti pa želimo tudi depozitarno za premog. V sedanji energetski krizi si ne upamo več uporabljati izključno mazut. Pripravili se bomo na cenejšo energijo, če bo seveda potreben prehod oziroma dopolnitev v tej smeri.

Povedati velja tudi, da smo vzdrževalno službo okrepili — pri nas se je zaposlil še električar, kar se nam že obrestuje.

Kar se tiče samega proizvodnega programa, še tečejo pogovori o tem, ali bo Zala svoje celotne kapacitete usmerila za izvoz. Vsekakor si bomo prizadevali za kvalitetno delo, za doseganje rokov in planskih obveznosti sploh.

Če se sedaj ozrem še po družbenopolitičnem in delegatskem delu, mislim, da ga ne smemo ocenjevati preveč strogo. Zaradi sestavljenih delegacij sisov je bilo včasih delo nekoliko težje in zavrto, medtem ko je samoupravo in družbenopolitično življenje v samem tozdu in delovni organizaciji teklo zadovoljivo.

ALBINA TUŠAR — tozdu Zala

delta — samoupravljanje in dejavnosti DPO so vgrajene v naše delo

Vse leto so nas vodile planske obveznosti, ki smo jih s precejšnjimi naporami tudi dosegli. Plan proizvodnje smo v povprečju dosegli 101-odstotno, za kar je zaslužna sleherna šivilja in sleherni strokovni delavec.

V preteklem letu smo začeli tudi z novim programom. Proizvodnja bluz je ob sami vplelavi zahtevala velike napore, v našo proizvodnjo pa prinesla tudi zelo razvejano delo, predvsem v krojilnici prinaša velike odgovornosti. Srečujemo se z različnimi materiali. Ker so tkanine v zadnjem času precej slabše kvalitete, terja to dodatna prizadevanja.

Ne da bi bilo ob usklajevanju naših SSA z zakonskimi določili tako vroče, samo posnetek je bil narejen v „toplejših“ časih, ob obisku vodje pravne službe v tozdu Zala.

Velika skrb našega kolektiva je doseganje primerne kvalitete. Na tem področju ni bilo večjih zapletljajev, nekaj očitkov pa je vendarle šlo na račun zadnje faze, torej likanja in zlaganja. Doseganje primerne kvalitete je odvisno od primerne strojne opreme, pri tem pa je naša likalnica v dokaj težkem položaju. Precej izdelkov moramo ročno polikati, kar seveda ne more nuditi videza, kakršnega bi dosegli z brezhibnimi stroji, pa še manj časa bi potrebovali. Opremo za likalnice je treba uvoziti, kar zahteva precej sredstev in tudi določen čas. Vsekakor pa bomo tudi v tekočem letu morali skrbeti, da bomo dosegli kvaliteto, kakršno morajo imeti Labodovi izdelki!

V preteklem letu smo se v Delti prvič močneje srečevali s fluktuacijo. Prizadevali smo si iskati rezervo v kadrovske zasedbi, toda uspevali smo le sproti pokrivali odhode. Toda tudi pri polnem številu zaposlenih je nekaj delavcev, ki delajo polovični delovni čas, in tako pri minutah tudi ne pridemo skozi. Poleg tega je tu še priučevanje, ki daje rezultate šele po določenem času. Ta vprašanja so močno posegala v naše delo in zahtevala dokajšnje napore.

Družbenopolitično delo je teklo redno in učinkovito. Vpeto je v vsa naša dogajanja. Tudi družbenopolitični aktiv se je redno sestajal. Ta aktivnost se je odražala tudi v razpravah, živahnem razmišljanju, poseganju v vsakdanje probleme. Nekoliko manj smo zadovoljni z delom mladine. Tudi ta je sicer svoj program v celoti realizirala, toda vse delo je opravila le peščica mladih. Številni mladi so stali ob strani. Premagati bomo morali pasivnost mnogih mladincev, še posebej, ker se je naš kolektiv močno pomladil.

Tudi ob delu delegacij sisov ni propomb. Bile so aktivne, prizadevne in uspešne. O delu samoupravnih organov velja isto. Bili so zelo ažurni, tudi delegati poslovnega odbora in centralnega delavskega sveta so sproti poročali o svojem delu. Tako so bile delegatske poti zares odprte in aktivne.

Tudi v tekočem letu si bomo kar najbolj prizadevali za kvaliteto delo, za doseganje planskih obveznosti ter za živahno samoupravno, družbenopolitično in delegatsko delovanje!

DRAGICA NOVAK — tozda
Delta

V proizvodnji ne zmanjka tekočih vprašanj in problemov. Na posnetku vidimo brigadirje Delte ter njihove odgovorne delavce, ki so se o tem ter o programu dela za letošnje delo pogovarjali z glavnim direktorjem.

ustanovljen aktiv invalidov

V zadnji številki glasila Labod smo lahko prebrali sestavek o delu Društva invalidov ter o ustanavljanju sekcij invalidov po delovnih organizacijah. Ustanavljanje sekcij invalidov naj bi pripomoglo k učinkovitejšemu in sprotnejšemu reševanju problemov invalidnosti v delovnih organizacijah. V tem času je bil tudi v Labodu ustanovljen aktiv invalidov. Sprejeli so tudi pravilnik o delu sekcije invalidov ter program dela, ki zajema sledeče področja: organizacijske dejavnosti, delovna razmerja delavcev invalidov, njihovo izobraževanje, socialno dejavnost, športno-rekreativne in kulturne dejavnosti ter informiranje.

Osnovne organizacije sindikata bodo iz svojih sredstev zagotavljale delež za odvijanje naštetih dejavnosti v sklopu sekcije.

Na ustanovnem sestanku sekcije invalidov v Labodu je bil tudi tajnik Društva invalidov, ki je prisotne seznanil z delom društva, z njihovimi težavami in uspehi. Pohvalno je ocenil odločitev Laboda da ustanovi sekcijo invalidov, in zaželel uspešno delo.

Naj še navedemo člane odbora našega aktiva: Alojz Kum je predsednik, člani odbora pa so: Vladimir Škrinjar, Marija Lenart, Mirjana Stojanovič in Vera Špoljar.

računalniško podprto krojenje

Mura nam je že pred dvema letoma ponudila storitve na področju računalniškega raz-

množevanja krojev in izdelovanja krojnih slik. Računalniški pristop v pripravi dela je v svetu že dolga leta povsem vpeljan, v Sloveniji pa pozna to obliko dela le Mura. Zmogljivosti njihovega računalnika so zelo velike in lahko nudijo storitve mnogim sorodnim delovnim organizacijam. Na treh diskih je lahko registriranih okoli 36.000 krojilnih delov.

Prvemu povabilu na obisk so se Labodovci pred dvema letoma že odzvali. Takrat je tekel poskus v krojenju srajce. Tokrat je Muro obiskala tov.

Praznikova, vodja priprave dela za krila; demonstracija je tekla v načrtovanju in razmnoževanju kroja za krilo. Zaključki, ki jih je prinesla iz Mure, govore o mnogih prednostih, ki jih Labod, na žalost, zaradi oddaljenosti ne bo mogel izkoristiti. Izračun, ki ga je naredila za primerjavo stroškov pri našem ročnem in njihovem računalniškem krojenju, ne prinaša bistvenih razlik. Mnoge prednosti ima računalniško vodeno krojenje v prihranku časa, pri sprotne odkrivanju napak pri razmernikih, pri optimalni porabi materiala.

Nekoliko več dela je treba vložiti le pri povsem novem modelu, ko je treba v računalnik vložiti vse informacije, nato pa delo teče zares hitro in povsem zanesljivo. Toda zavdati se moramo, da tudi v tem primeru računalnik ne opravi vsega dela, ampak posamezne dele vklaplja v naris človek.

Seveda pa je delo s pomočjo računalnika močno olajšano in pospešeno.

Možnosti, ki jih nudi računalniško krojenje, so velike in vse bolj potrebne v pripravi dela.

„Na žalost se še ne zavedamo dovolj vloge priprave dela,“ razmišlja tov. Praznikova in meni, da bi bilo nujno tudi za Labod iskati možnost za računalniško podprto krojenje in razmnoževanje.

Ob tem moramo imeti v mislih prihranek, ki ga nudi tako krojenje pri porabi osnovnega materiala, natančnost, hitrost, nazorno in mnogo lažje iskanje najboljših možnosti, odpravljanje pomanjkljivosti itd.

Vse to pa je za same priprave dela in s tem seveda tudi za vso proizvodnjo največjega pomena.

Z razstave del članov Društva invalidov Novo mesto. Foto: Škrinjar

nejasnosti okoli cen

Nашa prodajna služba se je na začetku novega leta znašla pred velikimi težavami. Kot vemo, je precej nejasnosti okoli cen, kar povzroča mnoge zapletljajе. Smo sredi priprav na novo kolekcijo, ki mora biti gotova 25. januarja. Naši metražerji nam, kljub zamrznitvi cen z dne 23. decembra 83, ponujajo blago po 30 odstotkov višjih cenah, kot so bile predvidene za letošnje prvo polletje.

Tako je prodaja v negotovosti, kako pristopiti k realni kalkulaciji cen kot tudi k celotni realizaciji za kolekcijo jesen—zima. Neprijeten občutek je velik zlasti zato, ker nikakor ne moremo prevzeti nase razlike med novo ceno blaga in našo staro ceno izdelka. Pričakujemo lahko le, da bodo nejasnosti odpravljene in da bo naša konfekcijski dejavnosti priznan delež, ki ji gre na modnost, na menjavo proizvodov...

Sicer pa za kolekcijo velja, da bo modna, kolikor nam pač to dopušča izbor tkanin oziroma ustvarjalnost naših kreatorjev. Pot, ki smo jo izbrali, pelje k visoki modnosti in tej bomo sledili kljub nekoliko skromnejšemu izboru tkanin.

Ob zgoraj naštetem pa velja obuditi Kardeljevo misel, ki pravi, da je nujno v repro verigi deliti po vloženem delu. V naši repro verigi pa so metražerji in mi konfektionarji tudi. Vsak med nami pa ima svoj vložen delež!

novosti v zakonodaji pokojninsko invalidskega zavarovanja

Nаш pokojninski in invalidski sistem je bil v zadnjem času deležen velike pozornosti javnosti.

V preteklem letu je bil namreč sprejet in objavljen nov zvezni zakon o temeljnih pravicah iz PIZ (uporabljati se je začel 1. 6. 1983); sprejet je bil tudi nov republiški zakon o PIZ, ki pa se uporablja od 1. 1. 1984.

Omejimo se najprej na najpomembnejše novosti, ki jih prinaša zvezni zakon, in sicer na področju pokojninskega zavarovanja. Novi zakon daje večji poudarek upoštevanju minulega dela zavarovanca.

— Odprava gostote zavarovalne dobe pri ugotavljanju pravice do starostne invalidske in družinske pokojnine.

Zavarovancu, ki je dosegel starost 65 oziroma 60 let in 15 let zavarovalne dobe, je bilo možno priznati pravico do starostne pokojnine le tako, da je bil v zadnjih 5 letih vsaj 40 mesecev, oziroma v zadnjih 10-letih vsaj 80 mesecev pokojninskoinvalidsko zavarovan.

Ta pogoj sedaj odpade.

— Dohodki za odmerjanje pokojninske osnove se po novem valorizirajo na zadnje leto dela. Ta določba v tem srednjeročnem obdobju ni izvedljiva, zato zakon vsebuje prehodno določbo, da bo uporabo tega člena določila skupščina SFRJ po sprejemu družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1986—1990.

Zaenkrat se osebni dohodki valorizirajo glede na povprečje OD iz leta pred zadnjim letom dela.

— Višina družinske pokojnine, ki jo uživajo 3 ali več družinskih članov, ne sme znašati manj kot 40% pokojninske osnove umrlega.

— Za zavarovance, ki so uveljavili pravico do pokojnine po 1. 6. 1983 se pokojnina izplačuje za nazaj, medtem ko se je prej pokojnina izplačevala za naprej.

Enako velja za razne dodatke k pokojnini in druga denarna nadomestila.

— Novi zakon dopušča izjemo, da lahko zavarovanec na svojo zahtevo uveljavi pravice tudi v tisti skupnosti, v kateri je dopolnil pretežni del svoje zavarovalne dobe, in ne le v skupnosti, v kateri je bil nazadnje zavarovan.

Na podlagi te določbe bodo lahko zahtevali spremembo pristojnosti glede uveljavljanja pravic tudi zavarovanci, ki so že uveljavili pravice pri eni skupnosti, predvsem pa upokoјenci.

Poglejmo še najpomembnejše novosti republiškega zakona o PIZ, ki je stopil v veljavo s 1. 1. 1984:

— Bistveno se je razširil krog zavarovancev, in sicer se obvezno zavarujejo vsi delovni ljudje, ki opravljajo kakršnokoli samostojno dejavnost kot edini ali glavni poklic; individualni kmetje so posebej vključeni v delavsko zavarovanje, obvezno se zavarujejo tudi vrhunski športniki, če niso zavarovani na kakšni drugi podlagi.

— Možno je predčasno uveljavljanje pravice do starostne pokojnine za zavarovance, ki imajo 55 let starosti in 35 let pokojninske dobe, oziroma za zavarovance s 50 let starosti ter 30 let pokojninske dobe, in to z odbitkom določenega % za vsako leto, ki manjka do starosti 60 ali 50 let, oziroma pokojninske dobe 40 ali 35 let.

Te osebe ne bodo imele pravice do varstvenega dodatka, dokler bodo dobivale predčasno pokojnino.

— Izenačeni so zavarovanci pred 1965 letom in po njem. Doslej so veljali za osebe, ki so bile zavarovane pred 1. 1. 1965, strožji pogoji, v bodoče pa so izenačene vse osebe, ki so zavarovane po 15. maju 1945.

Ta določba bo skupaj z določbo zveznega zakona o odpravi gostote omogočila številnim, da bodo lahko uveljavili priznanje pravice do pokojnine.

— V pokojninsko dobo je možno šteti tudi čas pred 15. letom starosti, ki so ga zavarovanci do 31. 12. 1957 prebili v delovnem razmerju in bili v tem času pokojninsko in invalidsko zavarovani.

— Osebam, ki so bile v času od 15. 5. 1945 do 31. 12. 1959 člani kmečke delovne zadruge, se ta čas šteje v pokojninsko dobo kot zavarovalna doba in ne več kot posebna doba.

— Pravico do varstvenega dodatka imajo po novem tudi zavarovanci, ki so opravljali samostojno dejavnost, v kolikor izpolnjujejo ostale pogoje.

— Novi zakon daje možnost dokupa let pokojninske dobe z naknadnim plačilom prispevka zavarovancev, ki so pred vstopom v obvezno zavarovanje opravljali določeno gospodarsko ali negospodarsko dejavnost. Ta novost velja tudi za družinske člane nosilca samostojne gospodarske ali kmetijske dejavnosti in za vrhunške športnike.

— Omejitev v pravicah zavarovancev predstavlja novi zakon v tem, da več ne priznava povečanje pokojnine za leta nad polno pokojninsko dobo. Izjeme so le udeleženci NOV pred 9. 9. 1943.

— Udeleženci mladinskih delovnih akcij so poslej zavarovani samo za invalidnost, nastalo pri opravljanju del na mladinski akciji.

— Pravico do družinske pokojnine ima vdova, če je bila ob moževi smrti stara 50 let, čakalna doba pa je nastopila s 45 leti. Ta novost pa ne velja za vdovo, ki v času moževe smrti ni bila zavarovanka.

Vdovec lahko po novem pridobi pravico do družinske pokojnine že s 55 let starosti, čakalno dobo pa bo nastopil s 50 leti.

— Strožji je pogoj za uveljavljanje družinske pokojnine za mater zavarovanca, oziroma zavarovanke, ki mora po novem dopolniti vsaj 50 let starosti, za očeta pa je pogoj starost 55 let.

— Otrok, ki je izgubil oba roditelja, lahko poslej uveljavi pokojnino po enem od obeh, del pa po drugem, s tem da skupen znesek pokojnine ne sme preseči zneska družinske pokojnine, odmerjene od najvišje možne pokojnine za polno pokojninsko dobo.

In kako je z usklajevanjem pokojnin?

Pokojnine se bodo usklajevale na začetku leta glede na dvig OD vseh delavcev, zaposlenih na območju republike, in sicer se bodo po predlogu usklajevale najmanj trikrat med letom.

Pripravila:
socialna delavka
JOLANDA ŠVENT

Prihodnjič bomo povedali kaj več o novostih ureditve invalidskega zavarovanja.

moda po italijansko

Skupina delavcev Commercija je te dni obiskala Udine, da bi se seznanila s trendi in novostmi italijanskega trga, ki velja na področju mode za enega vodilnih in tudi najbolj spremenljivih modnih področij. V skupini so bile naše kreatorke pa tudi delavci iz nabavne in prodajne službe. Vsak med njimi je odgovoren za svoje področje, iz poročil, ki so jih pripravili o poti, pa povzemamo zapise naših kreatork. Spoznanja bodo skušale vklopiti tudi v naše modele, saj vemo, da je prav italijanska moda blizu našemu okusu.

Prevladajoče barve: zelo veliko je bele, črne in sive barve, v kombinaciji z rdečo, nadalje vsi toni od peščene do olivno zelene, kitajsko modre, močno pa je zastopana tudi rjasto rjava barva.

Linije: so zelo športne, ravne, z zelo širokimi in tudi poglobljenimi rokavi. Pri enobarvnih tkaninah je precej okrasnih aplikacij, predvsem usnjenih, ter dosti okrasnih šivov. Veliko je zaprtih ovratnikov, včasih pa tudi srajčnih.

Plašči: veliko je tweed plaščev, prevladuje pa ribjakost v črno-beli kombinaciji, in sicer v moških in ženskih modelih. Plašči za moške so predvsem v kombinaciji tweed-poliester in se lahko nosijo na obe strani. Ženski in moški poliester plašči so obvezno podloženi z raznimi mehкими tkaninami, prešiti s flanelno podlogo ali umetnim krznom, toda tega je videti že manj.

Jože: elegantne in enobarvne, precej pa je tudi športnih, v raznih kombinacijah poliestrov, podložene pa so s prešitimi podlogami. Veliko je usnjenih aplikacij pa tudi spencov, kar daje zelo športen videz. V glavnem je tudi na tem področju moda športno elegantna.

Hlače: so različnih dolžin, prevladujejo pa še vedno spodaj zožane, v pasu pa nabrane in opremljene z raznimi okrasnimi pasovi in usnjenimi aplikacijami. Tkanine za hlače so predvsem flenala (pepita, črte, ribja kost), te pa je veliko predvsem v moškem programu.

Krila: so gladka (klasična), nabrana, na preklop, z založenimi gubami, z zapenjanjem na gube. Pasovi na krilih so široki od 3 cm naprej. Če je pas višji, je tudi različno oblikovan. Tudi pri krilih je precej kombinacij z usnjem, veliko paspul in okrasnih šivov. Pojavljajo pa se veliki gumbi, rinke, ki so vsite na pasu, žepih. Žepi so veliki, paspularni in z zavihki. Krila, ki so ravna, imajo gube. V gubah pa najdemo gube, razporke, dvojne gube. V veliki večini so krila opremljena s pasovi, kar daje izdelku večjo vrednost.

Bluze: prevladujejo „T linije“ (kimono), material pa je svila ali imitacija, s poglobljenimi rokavi, izrezi in nabranimi rokavi. Kimono rokavi imajo pogosto globoko gubo na sredini ali pa so gube naložene na sprednjem delu bluze. Rokavni zavihki so često obogateni z rinkami ali s stiskaci, in to v barvnih kombinacijah. Ovratniki imajo različne zavihke,

prisotni so dvojni ovratniki v dveh barvah, veliko je metuljkov, ali pa je puli ovratnik, ki je podaljšan v „V“ linijo, spredaj ali na rami.

ekskurzija učencev osnovnih šol v libni

Z namenom, da bi učenci pred poklicno odločitvijo lahko spoznali (tudi neposredno) delovne procese, je strokovna služba skupnosti za zaposlovanje Sevnica 7. januarja 1984 organizirala ekskurzije v delovne organizacije.

Ta dan so učenci obiskali tudi naš tozd. Prišlo je 40

učencev različnih šol iz občin Brežice, Krško in Sevnica. Naj navedem samo nekatere: OŠ Tone Seliškar, OŠ Jože Gorjup, OŠ Adam Bohorič Bresnanica, OŠ Bratov Ribarjev Krško, OŠ Jurij Dalmatin Krško, OŠ Cerklje ob Krki, OŠ Raka, OŠ Koprivnica itd. Razen v treh primerih so bili vsi ti učenci iz 8. razredov. Prisotni so bili tudi nekateri starši, učitelji in predstavnica skupnosti za zaposlovanje Krško.

Program je zajel: predstavitve DO in tozda, zaposlovanje in plan kadrov ter štipendiranje v tozdu Libna za leto 1984, ogled proizvodnje, vprašanja (posvet, razgovor), malica.

Učenci so z zanimanjem spremljali obrazložitev, še posebno jih je zanimalo zaposlovanje, saj so tik pred odprtim vprašanjem zaposlitve ali nadaljnega šolanja.

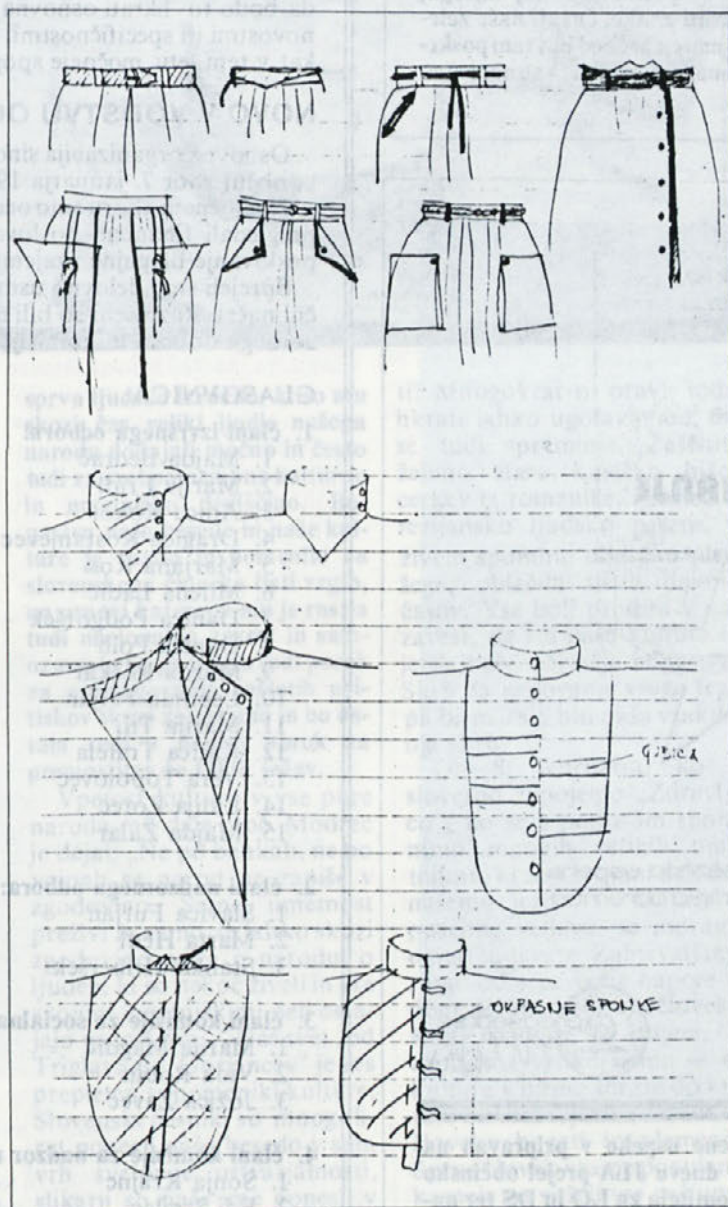
Seznajeni so bili tudi z načinom dela v tozdu Libna, kajti le-ta potrebuje spretnosti in pridne roke. Kdor misli, da bo v Labodu vedril ali hodil samo zaradi zaslužka, naj raje ostane doma.

Mnenje nekaterih, da je za Labod vse dobro, je močno zgrešeno, kajti sama zahtevnost in način proizvodnje že terjata najmanj končano osemletko in pa spretnosti, pridne roke, je poudaril Ivan Žoher, vodja proizvodnje. Sicer pa sposobnosti ugotavljamo že na začetku usposabljanja PK šivilj ali na poskusni dobi.

Po ogledu proizvodnje smo se s prisotnimi dogovorili, da bi bila ekskurzija potrebna še enkrat, in sicer za vse tiste, ki se nameravajo zaposliti ali nadaljevati šolanje za poklic konfeksionarja; morda v mesecu marcu 1984, ko bodo objavljeni razpisi za vpise v šolo.

Še poseben vtis na učence so naredili hitrost delavk, tekoči trak in vrsta drugih zanimivosti. Nekateri izmed njih se s šivanjem in drugimi ročnimi deli ukvarjajo še sedaj doma in morda je njihov cilj, da se nekega dne zaposlijo v našem tozdu.

MARIJA ŠTAMPFELJ, tozd Libna

Kljub številnim opozorilom, postavljenim znakom itd., se še nismo naučili parkirati. Gotovo bo potrebno še kaj hujšega, da bomo končno le znali spoštovati znake, čuvati naše zele-nice, omogočiti tovarnjakom nemoten prehod in s tem poskrbeti tudi za varnost našega jeklenega konjička. Vse napisano velja za novomeški del Laboda.

Ljubljanski sejem mode

Pred nami je prvi sejem v letošnjem, za Labod jubilejnim letu — sejem mode v Ljubljani. Seveda ga bomo obeležili z našimi 60 leti. Poleg že ustaljene in zelo priljubljene oblike-predstavitve naših modelov na malih modnih revijah

(potekajo trikrat dnevno) bomo letos močnejše prisotni tudi na modni reviji, ki jo pripravlja društvo modnih delavcev, in sicer so nam namenjeni posebni vložki. Sama pista na osrednji modni reviji bo označena z labodom in številko 60. Močnejše pa smo se za sejem opremili tudi s propagandnim materialom. Na razpolago bodo značke, kape, postrti...

Ljubljanskemu sejmu mode bodo sledile sejemске prireditve v Skopju, Beogradu in Sarajevu.

občni zbor sindikata

Pred nami je prvo poročilo z občnega zbora v Labodovih tozidih. V uredništvu upamo, da bodo že v naslednji številki lahko objavili kratke zapise in nove sestave izvršnih odborov in komisij tudi iz ostalih okolij; obetamo si, da bodo to hkrati osnovna izhodišča s programom dela, novostmi in specifičnostmi, s katerimi se namerava sindikat v tem letu močnejše spoprijeti.

NOVO V VODSTVU OO SINDIKATA V DELTI

Osnovna organizacija sindikata tozda Delta Ptuj je imela občni zbor 7. januarja 1984.

Na občnem zboru smo ocenili dosedanje delo sindikata, pregledali finančno poslovanje osnovne organizacije in poslovanje blagajne vzajemne pomoči.

Sprejeli smo delovno usmeritev za tekoče leto in finančni načrt. Razrešeni so bili dosednji člani IO OOS, nadzornega odbora in komisij, in izvoljeni novi:

GLASOVNICA:

1. člani izvršnega odbora:

1. Majda Bedrač
2. Marija Fridl
3. Anica Kokol
4. Dragica Kostanjevec
5. Marjana Kosi
6. Milena Ladič
7. Danica Podgoršek
8. Danica Polh
9. Marija Roškar
10. Leonida Poljar
11. Marija Tili
12. Katica Trafela
13. Vera Topolovec
14. Lidija Zorec
15. Majda Žalar

2. člani nadzornega odbora:

1. Slavica Furjan
2. Marta Hedl
3. Stanko Hriberšek

3. člani komisije za socialna vprašanja:

1. Marija Magdič
2. Vida Robin
3. Jožica Zavec

4. člani komisije za nadzor nad bolniškim staležem:

1. Sonja Krajnc
2. Edi Strelec
3. Ljubica Zadravec

socialistična republika slovenija
skupščina občine novo mesto
svet, za lo, v in ds

daje
PRIZNANJE

DIMITAR PERIČU

za prizadevno delo ter dosežene uspehe
v pripravi za splošno ljudsko obrambo

novo mesto, 22. 12. 1983

predsednik

LOJZ KRALJ

Za prizadevno delo ter dosežene uspehe v pripravi za splošno ljudsko obrambo je ob dnevu JLA prejel občinsko priznanje Dimitar Perić, član komiteja za LO in DS ter načelnik narodne zaštite v novomeškem delu Laboda. Čestitamo!